

Hierarchia potrzeb Masłowa

Abraham Maslov, psycholog kliniczny, wprowadził teorię zwaną hierarchią potrzeb Masłowa. Jego teoria wyjaśnia, że ludzie w różnych sytuacjach wykazują różne potrzeby, które są uporządkowane w sposób hierarchiczny.

Hierarchia potrzeb Masłowa jest jednym z najbardziej znanych i wpływowych modeli w dziedzinie psychologii motywacji. Zaproponowana przez Abrahama Masłowa w połowie XX wieku, teoria ta prezentuje systematyczne podejście do zrozumienia, jakie potrzeby napędzają ludzkie zachowanie w różnych etapach ich życia.

Według Masłowa, ludzie mają hierarchię potrzeb, które muszą być zaspokojone w określonej kolejności. Hierarchia ta jest przedstawiana w postaci piramidy, przy czym najbardziej podstawowe potrzeby znajdują się u jej podstawy, a bardziej zaawansowane i abstrakcyjne potrzeby są umieszczone wyżej.

Na najniższym poziomie znajdują się **potrzeby fizjologiczne**, takie jak głód, pragnienie czy potrzeba snu. Są to najbardziej podstawowe potrzeby, które muszą być zaspokojone, zanim jednostka będzie dążyć do zaspokojenia innych potrzeb.

Kiedy podstawowe potrzeby fizjologiczne są zaspokojone, ludzie przechodzą do następnego poziomu, który koncentruje się na **potrzebach bezpieczeństwa**. Obejmuje to potrzebę ochrony przed niebezpieczeństwem, stabilnością i pewnością w swoim życiu.

Następnie, po zaspokojeniu potrzeb bezpieczeństwa, pojawia się **potrzeba przynależności i miłości**. Ludzie na tym etapie dążą do nawiązania głębokich relacji społecznych, przyjaźni oraz uczucia bycia częścią większej społeczności.

Powyżej potrzeby przynależności i miłości znajdują się **potrzeby uznania**. Te potrzeby odnoszą się do pragnienia uzyskania szacunku od innych, poczucia własnej wartości oraz

uznania za swoje osiągnięcia.

Na szczycie piramidy znajduje się **potrzeba samorealizacji**, która odnosi się do pragnienia osiągnięcia pełni swojego potencjału, bycia najlepszą wersją siebie i dokonywania twórczych osiągnięć.

Maslow wskazał, że choć potrzeby są hierarchicznie uporządkowane, nie zawsze muszą być one zaspokajane w ściśle określonej kolejności. Ponadto, różne osoby mogą doświadczać różnych intensywności potrzeb w zależności od ich indywidualnych doświadczeń i okoliczności życiowych.

Teoria hierarchii potrzeb Masłowa miała głęboki wpływ na wiele dziedzin, od biznesu po edukację. Pomogła profesjonalistom lepiej zrozumieć, co naprawdę motywuje ludzi, co pozwoliło na tworzenie bardziej efektywnych strategii motywacyjnych i lepsze zrozumienie ludzkiego zachowania. Chociaż niektóre aspekty tej teorii zostały zakwestionowane i skrytykowane, jej wpływ na psychologię motywacji jest niezaprzeczalny.

Hierarchia potrzeb Masłowa jako teoria motywacji

Według Masłowa człowiek, po zaspokojeniu potrzeby pierwszego rzędu, sięga po kolejną, z wyższego poziomu.

Jak wynika z rys. 1.2. [niedostępny] w hierarchii potrzeb podstawę stanowią potrzeby fizjologiczne (zwane też egzystencjalnymi), czyli podstawowe potrzeby przetrwania: jedzenie, woda, tlen, sen. Kolejny poziom to potrzeby bezpieczeństwa, czyli zapewnienia sobie bezpieczeństwa, stabilności, ochrony, porządku, sprawiedliwości i eliminacji zagrożeń. Potrzeby te pojawiają się, gdy zaspokojone są potrzeby fizjologiczne. Na kolejnym poziomie znajdują się potrzeby społeczne (zwane też przynależnością i miłością). Obejmują one relacje z innymi ludźmi, zawieranie przyjaźni,

potrzebę afiliacji, przynależności do grupy. Jest to bardzo ważny etap, ponieważ niezaspokojenie tych potrzeb może doprowadzić do zamknięcia się jednostki w sobie, poczucia wyobcowania i odrzucenia. To z kolei będzie miało negatywny wpływ na funkcjonowanie jednostki w społeczeństwie i w miejscu pracy, gdzie zmniejszy jej efektywność. Kolejny poziom to potrzeby uznania (docenienia, szacunku). Powstają one, gdy poprzednie potrzeby są zaspokojone. Odnoszą się nie tylko do efektywnych relacji z innymi ludźmi, ale także do potrzeby uznania swoich działań w oczach innych ludzi. Ważne jest, aby inni dostrzegali profesjonalizm i doceniali wysiłki jednostki.

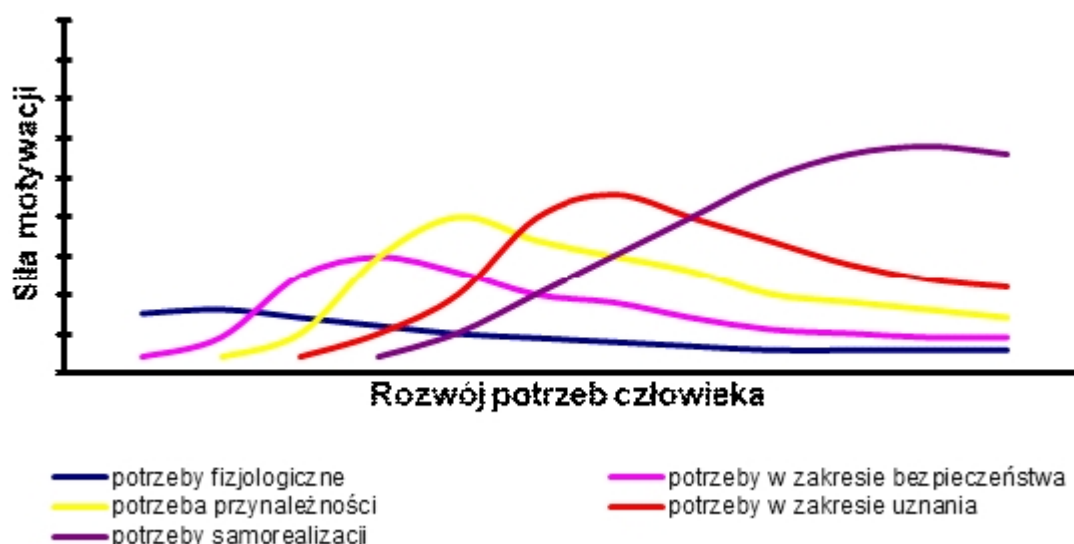
Istnieją jednak pewne niebezpieczeństwa. Jeśli jednostka zbyt mocno pragnie uznania i poklasku, może to utrudnić współpracę z nią i zahamować skuteczność. Ostatnim etapem jest potrzeba samorealizacji. Tutaj jednostka skupia uwagę na realizacji swojego pełnego potencjału i osiągnięciu celów. Dużą rolę odgrywa tu ambicja jednostki i satysfakcja z osiągniętych wyników. W przeciwieństwie do poprzednich czterech potrzeb, potrzeba samorealizacji nigdy nie jest zaspokojona. W tym przypadku mamy do czynienia z ciągłym rozwojem, stawianiem sobie coraz bardziej ambitnych celów. Należy jednak pamiętać o niebezpieczeństwie związanym z niemożnością zaspokojenia niektórych celów. Czasami jednostka może stawiać sobie cele nie do zrealizowania w imię tzw. chorych ambicji. Niezaspokojenie ich doprowadzi do załamania się rozwoju jednostki. Na podstawie swojej piramidy Masłow sformułował dwie zasady:

- 1. Zasada rzadkości – mówi, że ludzie dążą do zaspokojenia kolejno pojawiających się potrzeb,**
- 2. zasadę rozwoju – która mówi, że zasadniczo ludzkie zachowanie będzie motywowane przez najniższą niezaspokojoną potrzebę w hierarchii**

Masłow podzielił te potrzeby na dwie kategorie – potrzeby niższego rzędu (podstawowe), do których należą potrzeby fizjologiczne i bezpieczeństwa, oraz potrzeby wyższego rzędu,

czyli potrzeby społeczne, uznania i samoaktualizacji. Ta klasyfikacja dzieli potrzeby Masłowa na grupę potrzeb redukcyjnych (do której zaliczamy potrzeby fizjologiczne, bezpieczeństwa, społeczne i uznania) i grupę potrzeb rozwojowych (tu należą tylko potrzeby samorealizacji). Potrzeby człowieka są oczywiście zmienne w czasie – w miarę rozwoju osobowości jednostka zwraca mniejszą uwagę na potrzeby niższego rzędu, a większą na potrzeby wyższego rzędu. Dynamika potrzeb w miarę rozwoju osoby jest przedstawiona na rysunku 1.3.

Rys.1.3.Dynamika potrzeb w miarę rozwoju osobowości człowieka

Źródło: J. Penc (1996).

Jak widać na rysunku 1.3, w miarę rozwoju potrzeb danej osoby zmienia się siła motywacji i inny poziom potrzeb jest dla niej najważniejszy.

W serwisie dyplom.com.pl prezentujemy obronione prace dyplomowe, które mogą służyć za wzór do napisania własnej pracy - gdyby potrzebowali jeszcze Państwo konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.